

да се извършват въ 3, 5 и по вече колони, отъ които срѣдната обикновено съставлявала артиллерията и обозитѣ, най близкитѣ до нея — пѣхотата, а крайнитѣ флангови — конницата, или пѣкъ пѣхотата, конницата и артиллерията съ обозитѣ съставлявали всѣка отдѣлна колона, или най послѣ войскитѣ отъ дѣсното крило или 1-та линия вървяли по едната, а отъ лѣвото крило или 2-та линия — по другата страна на срѣдната, артиллерийска колона. Войскитѣ въ колонитѣ вървяли по взводно на взводни дистанции. Широчината (18—24 крачки въ пѣхотата) и извѣнмѣрната дълбочина на такъв родъ колони извървѣдно затруднявали движението на армиитѣ. Необходимо било да се прѣкарватъ особено широки пѣтища за колонитѣ, а за да се скриятъ отъ неприятеля истинската посока на движението, пѣтищата се прѣкарвали въ разни страни, въ голѣмъ брой и съ голѣмъ трудъ и загуба на време. Честитѣ промѣнения на фланговетѣ при походитѣ не по малко затруднявали и забавяли движението на армиитѣ. За прѣминуване отъ походенъ рѣдъ въ боевъ, колонитѣ се истѣгвали обикновено по край линията на бойния рѣдъ и захождали по взводно. Ако армията вървяла съ дѣсния флангъ, то това се извършвало съ по малко, а ако съ лѣвия флангъ, то съ много по голѣмо затруднение. И въ двата случая пѣхотата, конницата и артиллерията отъ всѣка колона трѣбвало да се распрѣдѣля по разнитѣ части на бойния рѣдъ. Такъв родъ прѣдвижения и прѣстроения на армиитѣ можали да се извършватъ безпрѣпятственно и безопасно само тогава, когато и двѣтѣ страни дѣйствували еднакво. Но противъ турцитѣ това било много по опасно, и за това австрийскитѣ армии се движили противъ тѣхъ по вечето пѣти въ голѣми карета, всрѣдъ които се намирала всичката конница и обозитѣ.

При походнитѣ движения, армиитѣ се располагали за нощуване вече не въ укрѣпени лагери, а на згодни позиции, понѣкога укрѣпавани до нѣкждѣ искусственно и само противъ турцитѣ се оградявали отъ всички страни съ укрѣпления, засѣки, рогатки, вагенбургъ и др. т. Въмѣсто баракитѣ въ употребление влѣзли пакъ палаткитѣ. Въ лагеритѣ, войскитѣ се располагали въ рѣдъ, подобенъ на бойния, пѣхотата и конницата по ротно съ ротни улици, като прѣдъ палаткитѣ на войницитѣ турвали оржжието имъ въ пирамиди, тамъ стояли караулитѣ и проч., а отзадъ се располагали палаткитѣ на началницитѣ, кухнитѣ и проч.

За бой армиитѣ се строили, безъ всѣкакво приспособление къмъ мѣстността и обстоятелствата, въ постоянно-приетитѣ бойни рѣдове, въ които пѣхотата всѣкога заставала въ центра, а конницата по фланговетѣ. Бойнитѣ линии се строили въ шахматенъ рѣдъ, подобно на Мариева легионъ, една отъ друга на 450 крачки, а баталионитѣ и ескадронитѣ въ тѣхъ — на баталионни и ескадронни интервали. Артиллерията дробили по цѣлата бойна линия. Въ бойния рѣдъ на армиитѣ, пѣхотата и конницата се строили въ дълги, тънки, разгнати линии. Искуснитѣ полководци, като се придържали, много или малко, до постоянно-приетитѣ форми за движенията и построенията на армиитѣ, винаги се трудили обаче да съобразяватъ послѣднитѣ съ мѣстността и обстоятелствата (Юреннъ при Зинцхаймъ, Люксамбургъ при Флёрюсъ, оранския принцъ при Стейнкеркъ, баденския принцъ Лудвигъ при Петервардейнъ, и проч.). Въ сраженията противъ турцитѣ австрийскитѣ армии се располагали въ голѣми карета, прѣдъ които се намирали топоветѣ и рогаткитѣ (лотарингския херцогъ въ 1687 година при Есекъ).